

KWINTESSENS (15.01) – Denken

“ Denken is inderdaad de grote misleiding; denken is inderdaad eigen aan het lichaam en de vrees van het lichaam; denken overheerst de geest.”
(vers 15.12)

In welke verhouding staat het hierboven geciteerde vers tot de ratio waar ook de Advaita intensief gebruik van maakt ?

“ De benadering door Vedanta wordt aldus gezien als rationeel in de zin dat het niet in conflict is met de eisen van de rede. Maar het erkent tevens de beperkingen van de rede en transcendeert de rede met behulp van een supra-rationeel middel genaamd zelf-realisatie dat rechtstreeks intuïtief de Waarheid waarneemt. Rede is tot een zekere grens een behulpzame gids, maar is uiteindelijk een negatief instrument en de bevindingen daarvan zijn negatief van aard. Het helpt wat onwaar is terzijde te schuiven en te negeren, maar is ontoereikend voor de bewustwording van de Waarheid.”
(inleiding Ashtavakra Samhita)

Zelfs in het bewustwordingsproces mag de rede of logica niet terzijde geschoven worden en maakt een essentieel deel daarvan uit. Tegelijkertijd wordt ook ingezien dat het beperkingen heeft en op het snijpunt van ratio en intuïtie kan een verbijsterend bewust worden zich manifesteren. Zie ook Spinoza en Advaita (7) en (14), Synthese (4.08) en (5.18).

Maar de beperktheid van het rationeel en logisch denken – laat staan van de chaos van gedachten van een rusteloze en emotioneel gedreven geest – vormt inderdaad een grote misleiding.

Eureka ontstaat plotseling in een moment van stilte, een moment waarin inderdaad het weten ontstaat dat een kleur rood niet bestaat. Een weten dat geen verdere uitleg behoeft en ook niet rationeel te verwoorden valt.

In Synthese (5.18) is gesteld dat rationeel en intuïtief weten twee aspecten zijn van in feite één onscheidbaar bewustzijn.

Het verraderlijke van denken ligt in het irrationele van het ogenschijnlijke rationele als ook het emotionele vlak.

(De syllabus ' Ken je zelf ' bevat een uitgebreide informatie over de werking van het brein.)

Denken is in termen van 'dit is goed' en 'dat is kwaad' , in termen van verdienste en zonde, hemel en hel en religie, ervaringen en bijbehorende gevoelens, mooi en lelijk, groot en klein, bestaan en niet-bestaan, dualiteit en non-dualiteit, weten en onwetendheid.

“ Denken is de waarheid, zonde, religie en het Boek; denken is de wereld van verschijnselen, gevoelens, onwetendheid, bederf en betwisten.”
(vers 15.13 t/m 15.15)

“